

בס"ד, ג' בניסן תשע"ד
3 באפריל 2014
תיק 72039

פסק דין ביניים

לבין	בעניין שבין
הנתבעת	התובעת
[ישיבת הסדר]	

א. רקע ועובדות מוסכמות

התובעת היא ארגון שתומך בביטחון של גופים ביהודה ושומרון על ידי העברת סדרות אימונים ואספקת ציוד בטחוני לכיתות כוננות. בשנים 9-2008, ערכה התובעת לנתבעת סדרת אימונים וסיפקה לה ציוד בטחוני לכיתות כוננות, שבתחילה מנתה 16 חברים.

שני הצדדים מסכימים שציוד זה ניתן בהשאלה, וזכותה של התובעת לבקש אותה בחזרה ולתבוע תשלום על אבדת והשחתת ציוד שסופק לנתבעת על ידי התובעת. פעילות זו נעשתה תחת פיקוחו של מנכ"ל הנתבעת מר פלוני (להלן, מנכ"ל 1). במשך הזמן, 4 חברים יצאו מכיתת הכוננות והציוד שלהם הוחזר לתובעת (בתחילת 2009). חשוב לציין שהעברת הציודים נעשתה באווירה של אמון בין הצדדים והדבר מתבטא בכך שאין בידי התובעת חתימת הנתבעת על קבלת הציוד ולא בידי הנתבעת אישורים מהתובעת על החזרתו.

אחרי מגעים מתמשכים, אורגנה סדרת אימונים נוספת שהתחילה ב-2012, במקביל לכך ניהול הנתבעת עבר לידי של מר אלמוני (להלן, מנכ"ל 2). לקראת סדרה זו נערכה בדיקה של מלאי הציוד בידי הנתבעת בה נתגלה פער בין הכמות שציפתה התובעת שתהיה בידי הנתבעת לבין מה שהנתבעת מצאה, וכן נעשתה השלמת ציוד לשימוש בסדרה החדשה שהתחילה. הנתבעת שילמה לפי דרישתה של התובעת באותה תקופה 10,000 ₪. לטענת התובעת היו אלו דמי רצינות; הנתבעת טוענת שמדובר על השתתפות בהוצאות.

כאשר שאלת התשלום על הציוד החסר לא באה על פתרונה, תבעה התובעת מהנתבעת לשלם עבור ציוד זה והוגשה תביעה לבית דין זה.

בעקבות כך, החזירה הנתבעת לתובעת ציוד שהתקבל ממנה והפסיקה את השתתפות אנשיה בסדרת האימונים השנייה שהיתה בעיצומה.

ב. התביעה

1. ציוד חסר

לטענת התובעת, אמורים להיות ברשות הנתבעת 12 ערכות שכל אחת כוללת: [הושמט לצורך פרסום].

על פי חשבונה של התובעת, החוסרים ועלותם בתביעה הבסיסית הם כדלהלן (ע"פ כתב התביעה המקורי אותו הגישה התובעת לבית הדין):

...

סה"כ - 13,565

כמו כן, הוסיפה התובעת חוסרים נוספים שהתגלו בזמן הכנת התביעה, כאשר הוחזר ציוד נוסף שכלל את הסדרה השנייה. החוסרים הם:

...

סה"כ התביעה - 13,910

(תופעה שלא התבררה לבית הדין - בתיקון התביעה השני, נדרש סכום של 10,164 ₪ בלבד).

התובעת מבססת את טענותיה על הטענה שמאז ומתמיד היא מקפידה לתת ערכות שלמות של ציוד לכל לוחם בכיתות הכוננות. היא אינה משאירה פריטים שלא סופקו והיא אינה מאפשרת שימוש בפריטים שניתנים על ידי גורמים אחרים.

מכאן, מכיון שבסופו של דבר גמרו את הכשרת הסדרה הראשונה 12 לוחמים, ומכיון שהתובעת מאפשרת החזרות רק באופן מסודר ומול מר פלמוני (להלן, נציג התובעת) בלבד (מה שלטענת התובעת לא קרה מעבר לציודי 4 משתתפים לשעבר), הרי שכמות פריטים של פחות מ- 12 סטים הוא ציוד שנאבד שעליו חייבת הנתבעת לשלם.

2. היעדרות מסדרת האימונים

התובעת משקיעה כסף ומאמץ גדול בעריכת האימונים, וזאת בצפייה שהשקעתה תגביר את ביטחון התושבים ביהודה ושומרון. וכל זאת בתנאי שחברי כיתות הכוננות יעשו את חלקם על ידי השתתפות עקבית ומלאה בכל האימונים המהווים קורס שלם.

לטענת התובעת, הסדרה השנייה אופיינה בהתרשלות מצד משתתפי כיתת הכוננות של הנתבעת, וכתוצאה מהחלטת מנכ"ל 2 לנתק את הקשר בין התובעת לנתבעת, נעדרה כל הקבוצה מששת האימונים האחרונים. התביעה מבוססת על פי מפתח של 200 ₪ לאדם על היעדרות ו- 100 ₪ על נוכחות חלקית. התובעת הסבירה שבזמן האחרון מתחייבים משתתפים מפורשות לגבייה זאת ואף נותנים שיקים לביטחון. לטענתה, היא לא העלתה את הדרישה הזאת מול הנתבעת לפני האימון, בגלל הרצינות שהפגינה הקבוצה של הסדרה הראשונה. אבל מכיוון שבסדרה השנייה היה זלזול

שהתגבר עם הזמן, הרי שיש לחייב אותם כמו קבוצות אחרות. התובעת אף מצאה שהיו מקרים של חיסורים גם בסדרה הראשונה שעליהם דרשה פיצוי, ומכיוון שלא שולם בזמנו, התובעת תובעת אותו עכשיו כחלק מהתביעה בבית הדין. מעבר לחוסר התמורה להשקעת התובעת באימונים על פי בקשת הנתבעת, נגרם גם נזק לקבוצה כשנאלצה להתאמן בהרכב חסר, וגם נגרם נזק תדמיתי לתובעת כאשר תורמים ביקרו וראו קבוצות חסרות.

חישוב המרכיב הזה של התביעה פורט בתיקונים לתביעה מ- 22/03/2012 ומ- 30/10/2012 ועומד על סך 19,500 ₪.

ג. טענות הנתבעת

1. היקף הציוד שהושאל - הנתבעת נעזרה בכמה טענות אפשריות בשלבים שונים בהתדיינות. בכתב ההגנה ובהתכתבות שאחרי הדיון הראשון טענה הנתבעת שלא קבלה כל מה שנטען על ידי התובעת. היא לא טרחה לקבוע בדיוק מה קיבלה וככל הנראה היא אינה יודעת בדיוק.

בדיון הראשון בבית הדין, טענה הנתבעת שכל מה שהיא לקחה היא בהכרח החזירה, חלק בזמן האחרון לאחר שהצדדים הסתכסכו (ולא ידוע לנו אם יש מחלוקת כמה הוחזר), וחלק במשך השנים מ- 2008 עד 2012. הנתבעת ביססה את הטענה על כך שרוב הזמן הציוד נשמר במחסן נעול ולא היה בידי המשתתפים. מה שניתן לחברי כיתת הכוננות נעשה עם טופסי רישום עליהם היו צריכים המשתמשים בציוד להזדכות כאשר החזירו. הנתבעת הציגה חלק מן הטפסים בבית הדין.

הנתבעת הציגה ניירות שונים שמוכיחים את טענותיה שלא ניתן לה כל הציוד הנטען על ידי התובעת. הוגשו בעיקר רשימות פנימיות של מנכ"ל 1 על החזרת ציוד, על קבלת 5 קסדות בלבד (במקום 12 אותן טוענת התובעת), על קבלת פלטות לאפוד בשלב מאוחר שהביא את סך הפלטות ל-19 בלבד (במקום 24 לפי התובעת).

הטענה העיקרית לדעת הנתבעת היא: "המוציא מחבירו עליו הראיה" ובלי כל הוכחה או רישום מדויק של התובעת ונציגה, אין להטיל דופי בעמדת הנתבעת ששמרה על הציוד כמו שצריך, ואין סיבה להאמין שחסר משהו.

מלבד זאת גם אם נניח שחסרים פריטי ציוד, אין לקבל את הערכת שווים של התובעת בלי הוכחות.

2. חיסורים – טוענת הנתבעת שככלל הושקע מאמץ רב בדאגה שכמה שיותר משתתפים יגיעו ושולם גם 10,000 ₪ מראש, דבר המוכיח את גישתה הרצינית לעניין.

הנתבעת לא הסכימה לשלם על היעדרות חברי הכיתה מהאימונים. אי אפשר להטיל חיוב טרואקטיבי על הנתבעת. בעניין ההחלטה להפסיק את ההשתתפות בסדרת האימונים, מכיוון

שהתובעת הפגינה חוסר אמון ביושרתה של הנתבעת אין זה מתקבל על הדעת שיהיו צפויים להמשיך בפעילות המשותפת ולחשוף עצמם לתביעות אפשריות נוספות.

ד. תביעה שכנגד

הנתבעת דורשת מהתובעת להחזיר את החלק היחסי של מה שהיא שילמה עבור האימון השני. לטענתה, התשלום היה דמי השתתפות (והיא צירפה קבלה מחברת קליבר 3 בסך 12,540 כולל מע"מ), והיא נאלצה להפסיק את השתתפותה. החלק היחסי שדורשת הנתבעת לקבל בחזרה הוא 5,016 ₪.

ה. נושאים לדיון

1. האם יש לקבל את עמדת התובעת שתמיד נתנו ערכות שלמות ושכך היה גם במקרה זה?
2. אם לא נקבל את עמדת התובעת, איזה ציוד יש להניח שניתן, בהתחשב בעובדה שאין חולק שניתן ציוד רב?
3. האם טענת הנתבעת ששמרה על הציוד בצורה טובה נחשבת כטענת ברי שהחזירה את כל הציוד?
4. אם יוחלט שחסר ציוד, כיצד יש להעריך את שוויו?
5. האם אפשר לחייב את הנתבעת על חיסורים מהאימון בלי הסכמה מפורשת?
6. האם הנתבעת צדקה בכך שהפסיקה להשתתף באימונים, ואיך הדבר משפיע על חיובים כספיים לכאן ולכאן?

ו. האם התובעת נתנה 12 ערכות שלמות?

על אף שהתובעת טענה בנחרצות שהיא תמיד נותנת ערכות שלמות ושהיא יודעת שהמצב הוא כן גם במקרה הזה, היא לא הוכיחה זאת.

מעניין הדבר שבמכתב שהמציאה התובעת לבית הדין, כנראה כהוכחה על הדרך המסודרת שבה עובדת התובעת, ואשר נושא את הכותרת "דוגמת בקשה תיקני נוסף", המבקשת ביקשה 3 מפריט מסוים ארבע פעמים, 5 מפריט מסוים פעם אחת, 6 מפריט מסוים פעם אחת, ו- 8 מפריט מסוים חמש פעמים. גם אם יש הסבר טוב מדוע עשו כן, איך נדע שלא היתה סיבה טובה גם בנידון דידן? אמנם מדובר רק על מכתב בקשה, אבל התרשמותנו היא שמכתב בקשה הוא מסמך מסודר שגם

התובעת התייחסה אליו כאל יותר משלב ראשוני של המגעים בין המבקש לבין התובעת. הדבר היותר חשוב הוא שהתובעת לא הביאה עד או הוכחה על אחידות שלימה באספקת סטים של ציוד. מעבר לכך, יש כמה אינדיקציות שבמקרה שלנו לא התקבלה אותה כמות של כל פריט. מנכ"ל 1, שהובא כעד כשר וניטרלי לבקשת בית הדין וזכה לאימון רב משני הצדדים, אמר שהוא בטוח שלא התקבלו קסדות לכל הלוחמים, ושנראה לו שהמספר הוא 5 או 6. במסמך פנימי, כתב העד בתחילת 2009: "נותרו 5 קסדות שקיבלנו בהתחלה". במכתב תגובה לבית הדין, טענה התובעת שהמסמכים האלה מזויפים. זו טענה חמורה ומפתיעה, במיוחד לאחר שהתובעת שמה אימונה בישיבה בכך שנתנה ציוד רב בלי חתימות. התובעת לא הציגה בפני בית הדין סיבות מכוון יש לקבל טענה חמורה זו, ולהאמין שירדו נציגי הנתבעת עד למדרגה שיזייפו מסמכים ביודעין. יש לציין גם שמנכ"ל 1 אישר שהמסמכים האלה, שכתובים בכתב ידו, הם אוטנטיים. לאחר שמיעת הצדדים כולם, נטיית בית הדין היא שבמקרה זה אף אחד מהצדדים אינו שקרן במודע, וזאת למרות שיש לבית הדין השגות על השימוש של שני הצדדים בהשערות וזכרונות מעורפלים כאל עובדות מוצקות (כמפורט לקמן). לכן, בית הדין נותן אמון רב במסמכים משעת מעשה, גם אם הם לא חתומים על ידי הצד שכנגד.

באותו מסמך כתוב גם שאחרי החזרת הציוד של שלושה חברים לשעבר בכיתת הכוננות, מספר הווסטים עמד על 13 ושגם אחרי הוספת עוד פלטות, היו רק 19 פלטות, ולא 2 בכל ווסט.

מהסיבות המפורטות לעיל, בית הדין אינו מקבל את טענת התובעת שבהכרח התקבל ציוד מלא עבור כל משתתף בכיתת הכוננות. כמו כן, קביעה זו מטילה ספק על כל טענות התובעת המבוססות על זיכרון ועל הסתמכות רחבה על הרגלי התובעת לעמוד בנוהלים שלה.

ז. איזה ציוד נתנה התובעת לנתבעת?

בכתב ההגנה, סעי' 17, הנתבעת טוענת שהחיסרון בציוד נובע מכך שציוד זה לא התקבל, ולא מכך שחברי כיתת הכוננות איבדו חלק מן הציוד. הבסיס לטענה זו הוא שהנתבעת פעלה באופן מסודר ועקבי וכל הציוד שניתן נשמר בקפדנות בחדר סגור, ועל כן לא סביר שנעלם ציוד. על כן מה שלא קיים הוא משום שמלכתחילה לא ניתן. בהקשר לכך טענה הנתבעת שטענות התובעת המבוססות על זכרון אינן הגיוניות שכן אין אפשרות לזכור מה ניתן לכל מוסד במשך שנות פעילות רבות. כך גם טענות התובעת על הקפדה על ערכות שלימות ועל בדיקות לפני אימונים של ציוד מלא אינן מדויקות.

בדיון הראשון הנתבעת הסתמכה בעיקר על טענה אחרת ואמרה שאכן ייתכן שניתן ציוד אך הוא חסר, היות והוחזר ציוד. נצטט מפרוטוקול דיון זה עמ' 8 את דברי מנכ"ל 2:

דיין - זה לא הגיוני ש12 איש קבלו את כל הציוד הנדרש?

נתבע - אפשר שבין הסדרות הוחזר ציוד.

דיין - ודאי קבלו את החבילה הבסיסית עבור כל אחד?

נתבע – נכון, אבל אפשר שהחזירו. נעשו מעברים של ציוד מהישיבה למשמרת.

בתכתובות שבין הדיינים, ולאחר שיחה עם מפקד כיתת הכוננות ואחרי חשיפת מסמכים, שוב הדגיש מנכ"ל 2 את הטענה שלא התקבל כל הציוד.

בתכתובות חוזרות ונשנות של התובעת, עלתה הטענה שאי אפשר לטעון טענות חדשות אחרי הדין הראשון, ובדאי כאשר הטענות סותרות אחת את השנייה, שהרי אם הוחזר אז על כרחך שהדבר ניתן, ואם הדבר לא ניתן אזי גם לא הוחזר וכדברי הגמרא (שבועות מא,א), "כל האומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי דמי".

ראשית יש לציין שבנידון דידן הסתירה אינה גמורה, שהרי יתכן שחלק מהחוסרים הנטענים מוסברים בכך שלא נתקבלו ערכות מלאות וחלק בכך שהוחזרו, ודבריה של התובעת לא נאמרו באופן גורף.

הסוגיה הרלוונטית היא "טוען וחוזר וטוען". לאחר עיון בסוגיה, לדברי כל הדיינים, לא היה פסול בעצם הטענות של התובעת. אומנם, יש דעות שונות איך להסביר מבחינה הלכתית את הסיבה לכך. כדי לאפשר להוציא פסק ברור יותר בזמן קצר יותר, לא פרס בית הדין את הסוגיה במסגרת פסק הדין שניתן לצדדים, למרות שנכתבו בעניין זה חוות דעת שונות.

הסיבה העיקרית לדחיית תלונת התובעת בעניין העלאת טענות חדשות על ידי התובעת היא שעובדתית זה לא נכון. גם בדין הראשון הזכיר מנכ"ל 2 (פרוטוקול עמ' 8) את האפשרות שחבילות הגיעו חסרות, וכאמור כבר בכתב ההגנה טענה התובעת שאינה מקבלת את הקביעה של התובעת שהסטים הגיעו שלמים. לכן טענת "לא קבלנו" לא התחדשה אחרי הדין.

נחזור לעיין במסמכים הכתובים כאינדיקציה המהימנה ביותר לפענוח מה באמת קרה.

בתזכיר הפנימי של 02/01/2009 כותב מנהל 1 שהוחזרו ציודם של שלושה משתתפים שנפלטו (גדי, דוד, ויונתן). הוחזרו [הושמט לצורך פרסום]. משתמע, אם כן, שפריטים אלה נחשבו ציוד אישי שלהם. דבר זה משתלב עם מסמך אישי שכתוב על פליטת אותם שלושה משתתפים, אשר נכתב יומיים לפני כן (31/12/2008), בו כתוב:

"לפיכך הציוד שנתקבל עבורם מוחזר למשמרת נותר אצלנו ציוד ל 13 חברים."

מסתבר הדבר אם כן, שהיו 13 סטים שלמים באותו רגע

מסמך פנימי נוסף מתאריך 15/02/2009 מדווח על החזרת עוד סט של הפריטים האלה [הושמט לצורך פרסום].

עיון בתיקים האישיים של החברים בכיתה (אשר רק 11 מהם סופקו לבית הדין על ידי הנתבעת) מראה שרשום אצל רובם ככולם שקיבלו כל הפריטים הבסיסיים, כאשר בחלק מהתיקים כתוב שקיבלו פלטות ובחלק לא.

אם כן, הבסיס לתחשיב בית הדין הוא שהפריטים שנתקבלו לפי מפתח של פריט לכל משתתף, גם לפי המשמעות של מסמכיה הפנימיים של הנתבעת, יש לראות בחסרונם כחוסר ממה שהתקבל. פריטים שאין לנו הוכחה או אינדיקציה משמעותית כמה מהם התקבלו אין בסיס לחייב את הנתבעת ונאמר עליהם "המוציא מחבירו עליו הראיה".

בית הדין גם לא רואה מקום לעשות פשרה על בסיס חיוב שבועה של "כופר הכל" מול טענת "ברי" של התובע, כי הבסיס לתביעה הוודאית הוא ההנחה של התובעת שניתנו תמיד חבילות שלמות ביחד, שנראית לא נכונה בנידון דידן.

נבחן את הסעיפים של עיקר התביעה של החוסרים (לפני התיקונים על ציוד נוסף), ונכריע בהם. הקביעה בשלב זה מתייחסת לפריט, אך לא להערכת שוויו:

...

סך הכל – יש בסיס לטענה שניתן לנתבעת ציוד בעלות כוללת של 4,150 ₪ ושלא הוחזר במסגרת ההחזרה המסודרת והידועה לנו.

ה. טענה שמה שלא נמצא לא התקבל או הוחזר

הנתבעת דבקה בעמדה שאנשיה שמרו היטב על הציוד, שכל מה שניתן לחברי הכיתה, נרשם ודאגו להחזרתו לחדר נעול, ומאז נשמר ביחד עם מה שלא חולק. לכן היא פטורה מכל תשלום.

בית הדין אינו מקבל טענה זו של הנתבעת. אין ערובה שכוונותיהם הטובות לשמור תגרום ל-100% הצלחה. מצוי שדברים הולכים לאיבוד בדרכים רבות ומגוונות, כולל על ידי גניבתם. גם מחדר נעול במוסד ציבורי אפשר שדברים ייעלמו. לכן יש להתייחס לטענת הנתבעת להחזרה, (שהיתה בלי שום תיעוד מסודר או אסמכתאות, שבו הצטיין מנכ"ל 1) ובלי טענה ספציפית ומבוססת של גורם מטעם הנתבעת כאל לא יותר מטענת שמא. כאשר יש טענת ברי של המפקיד שלא היתה החזרה וכנגדה טענת ספק של המקבל שמא הוחזר, חייב הנתבע (בבא קמא דף קיה עמי א; שו"ע חו"מ סי' עה סעי' ט).

על כן, יש לחייב את הנתבעת באותם פריטים שיש להניח שניתנו לה ושאיין הוכחה ואף לא טענה וודאית שהושבו לתובעת.

ט. הערכת השווי

נציג התובעת לא הוכיח את שווי הציוד והתייחס לשווי של ציוד חדש.

בסעי' 23 לכתב ההגנה אחזי הנתבע בקרנות הכלל של "המוציא מחבירו עליו הראיה" ובכך ביקש לדחות את התביעה לחלוטין, בגלל שלא הוכח שווי החפצים. הנתבעת לא טרחה להציע שווי אלטרנטיבי. בית הדין דוחה גישה זו, ורואה זלזול בכך שהנתבעת סירבה להציע פשרה כלשהי.

כאשר באים לקבוע את שווי הפריטים בנדון דידן, בית הדין סבור שאין הצדקה לפנות למומחה, שכן יש בכך עלות משמעותית. בית הדין מקבל הערכת התובעת, אשר עוסקת בתחום, כהשערה טובה למחיר המלא של ציוד חדש.

אמנם לגבי החיוב בפועל, נראה להוריד חלק מסוים מהערכה זו, הן בגלל הספקות שעדיין נותרו (יחד עם הכלל של המוציא מחבירו עליו הראיה) והן בהתחשב בבלאי הטבעי שעבר על הציוד עד לזמן (או לזמנים) שבו הציוד נעלם. על כן, בית הדין קובע, על פי פשרה, לחייב ב- 75% מהסכום שבו נקבה התובעת לכל פריט.

לכן הסכום לחיוב עבור סעיף זה הוא 3,110 ₪.

י. פיצוי על היעדרות של חברי קבוצת האימון מאימונים

התובעת מודה שלא קיבלה את הסכמת הנתבעת לשלם על היעדרויות. כאשר אין לחייב מכח הסכמת הצדדים, יש לבחון האם יש חיוב מדיני הנזיקין. כאשר לא מדובר בנזק פיזי ברור אלא באי עמידה בציפיות, נדרשים תנאים רבים על מנת לחייב על פי ההלכה.

מכיוון שהתובעת הסכימה שבסידרה הראשונה המשתתפים מצד הנתבעת גילו רצינות טובה באופן כללי, והיא לא הוכיחה שבסדרה השנייה היה חוסר רצינות בלתי מתקבלת על הדעת, אין בסיס לתביעה שהנתבעת גרמה נזק שאפשר לתבוע אותו. ברור לכל שאי אפשר לצפות ממוסד להבטיח 100% נוכחות מחבריו. העדרויות יכולות להיגרם בנסיבות לא צפויות רבות, וכן בשל חוסר תיאום בין המועמדים לאימון לאתגרים העומדים בפניהם (כפי שהיה בסדרה הראשונה).

בעניין זה, די בכך שנאמר שלא היה מצג שווא בהתנהגות הנתבעת, וגם לא הגיוני שמי שהיה מוכן להוציא מראש יותר מ- 10,000 ₪ לקיום הקורס, יפעל בלי רצינות ליעדי הקורס.

לאור האמור, תביעה זו נדחית.

יא. ביטול ההשתתפות בסדרה השנייה – חיוב על היעדרות והתביעה הנגדית להחזר

לגבי ההחלטה להפסיק את ההתקשרות בעקבות התביעה הכספית, הערכת בית הדין היא מחד שזה לא היה מחויב המציאות. מצד שני, אין ספק שזה היה צעד לגיטימי לאור שבירת האמון, בין אם צד זה או צד אחר יותר אחראי למשבר אמון זה. ברור שנוצר תסכול של התובעת מהקושי בנייהול הקורס כאשר הנתבעת נטשה את שאר הקבוצה המצומצמת וזאת אחרי שחיכו במשך חודשים רבים להצטרפות הנתבעת לקורס. אבל קשה לקבוע שאפשר לחייב על נזק זה (כידוע, מעיקר הדין לא מחייבים על נזקי גרמא שאינם בגדר גרמי וכדוגמת "לך ואבוא אחריך", עי ברמ"א חו"מ סי' יד, ה, גם אם נגרם נזק רציני לתובעת). אולם, במקרה הזה גם הנתבעת תשתתף חלקית בהוצאות הקורס, וכדלהלן.

סביר להניח שאם הנתבעת היתה מתייחסת לתביעת התובעת ברצינות, הצדדים לא היו מגיעים למשבר אמון. אם מנכ"ל 2 היה בודק את הדברים כפי שעשה אחרי הדיון הראשון ולפי בקשת בית הדין, סביר להניח שהיה מגיע למסקנות דומות לאלה שבית הדין הגיע אליהן. במצב של שיתוף פעולה ועם האינדיקציות מהמסמכים, סביר שגם התובעת היתה מתפשרת לאור הנתונים. במקום זה, כל אחד התבצר בעמדות הנוקשות שלו, עד שהנתבעת טענה שאינה חייבת פרוטה והתובעת טענה שהצד השני זייף מסמכים. בית הדין מעריך שהתובעת האמינה שהיא צדקה בתביעותיה ונכח לדעת שהנתבעת דחתה אותם בלי לבדוק כפי המתבקש באיזו מידה היא צריכה לשלם.

אם כן, הנתבעת אינה יכולה לומר שהיא נאלצה לפרק את שיתוף הפעולה ולדרוש את דמי השקעתה הכספית בקורס בחזרה, בין אם נגדיר אותם כדמי רצינות או השתתפות בהוצאות. לא היתה מניעה הכרחית מלהמשיך את הקורס בד בבד עם בדיקה ברוח חברית, תוך כבוד לצד השני, גם אם לדעתה הצד השני טעה. הדברים עוד יותר ברורים אם אכן התובעת צודקת שהתשלום היה כ'דמי רצינות' (וכפי שהעריך [אחד העדים]). שהרי, אחת הסיבות העיקריות של דמי רצינות היא למנוע ביטול הבנות קודמות בגלל התפתחויות שונות העולות לפגוע בהבנות מסיבות שאינן הכרחיות.

לכן, בית הדין דוחה את התביעה שכנגד.

בית הדין גם רואה בדחיית התביעה כנגד, השתתפות מסוימת של הנתבעת בעלויות ופיצוי מסוים לתובעת על הנזק שנגרם לה מהפסקת השתתפות הנתבעת בקבוצת האימונים.

יב. בדיקת פרטי התביעה

במהלך הדיונים, הוגשו מסמכים הכוללים פרטים ומספרים רבים, יחד עם תיקונים שונים לתביעה. בין הגרסאות השונות היו סתירות ואף טעויות בחלק מהסעיפים.

לאור האפשרות שבית הדין לא הצליח לעמוד על כל הפרטים בצורה מדוקדקת, מאפשר בית דין לצדדים להעביר הערות ותיקונים לגבי פרטים אלה. לא תתקבלנה הערות על ההכרעה העקרונית.

כל אחד מן הצדדים רשאי לשלוח הערות לבית הדין עד לתאריך א באייר תשע"ד. לאחר מכן ינתנו 7 ימים נוספים לתגובות הדדיות.

כמו כן, בית הדין שם לב שטענות שני הצדדים התעלמו מתיקון התביעה בסך 345 ₪ מחוסרים נוספים שלטענת התובעת התגלו לאחר הגשת התביעה המקורית. בית הדין מבקש מהתובעת להסביר ולבסס כפי יכולתה את החלק הזה של התביעה, עד לתאריך הנ"ל, א באייר תשע"ד. לאחר מכן, בית הדין ייתן שבועיים נוספים לנתבעת לשקול האם תביעה זאת מוצדקת במלואה או בחלקה, ובמידה שלא, לבסס את דחייתה של חלק זה מהתביעה.

יג. החלטה

1. הנתבעת חייבת לשלם לתובעת 3,110.00 ₪ כפיצוי על הציוד שלא הוחזר לו, בכפוף לאמור בסעיף 3.
2. הנתבעת תשתתף במחצית עלות הדיון בסך 100 ₪.
3. על הצדדים לבצע את הוראות בית הדין להשלמת טענות, כאמור פרק יב להחלטה זו, לפי לוח הזמנים המופיע באותו הפרק. לאחר מכן, ינתן פסק הדין הסופי.
4. פסק דין ביניים זה ניתן ביום חמישי ג' בניסן תשע"ד, 3 באפריל 2014.

הרב דניאל כץ

הרב דניאל מן, אב"ד

הרב מנחם יעקבוביץ